

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

XCII. An chriftianis principibus legitimis bellis interdictum sit?

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

cordi & ignava consternatione viros ab officio revocent, sed potius ipsis in carissimum communiumq; rerum defensione communem operam conferant. Militarem igitur disciplinam mulieres docentor. Respondeo illam rationem non esse satis gravem. Nam experientia docuit ipsam necessitatē extremam hujusmodi animi intrepidam presentiam mulieribus sumministrasse ad hostium in petus sustinendos, & tumultus bellicos minimè reformidandos. Johann. Serranus in Platon. 8. de leg. Vide & Justum Lipsium 3. cap. lib. 2. Civilis doctrinæ, ubi foeminas aliquando sceptricas esse eruditè probat.

XCII.

An Christianis principibus legitimis bellis interdicitum sit?

Negatur. Formula Declamationis.

Exordium à collatione. Quemadmodum furiosi isti Catabaptistæ, omne studium huc convertunt, ut sublatis magistratibus, legibus, judiciis, universum civilem ordinem labefactent: sic etiam Christianis principibus jus potestatemq; gerendi legitima bella adimere conantur. *Propositio.* Quod si eo facerent consilio, ut à bellis civilibus ad concordiam reducerent, laudandi essent: Sed cum nihil quærant aliud, quàm ut qualvis respublicas

Dd 5 impunè

impunè conturbent, suosq; errores longè lateq; propagent, contrariam in partem disputandum, eorumq; argumenta refutanda videtur. *Confirmatio.* Primum argumentum ab effectis sive magistratus officio. *Propositio syllogismi.* Si iusta defensio pertinet ad magistratum: & bellum utique: quod nihil aliud esse debet quàm iusta defensio, non latrocinium quoddam: & magistratus suos cives sæpè aliter defendere non potest, quàm si confugiat ad arma. *Assumptio.* Iustam verò defensionem ad magistratum pertinere, nemo dubitat, cum iudici cò respub. planè divino consilio præponatur. *Complexio.* Rectè igitur inferitur, legitima etiam bella ad magistratum pertinere. *Secundum argumentum ab exemplis.* Moises, Josua, Gidhon, David, jussu divino bella gesserunt. Quare certissimum est, bella legitima Deo non displicere, quæ pro sui populi defensione, suaq; gloriæ propaganda suscipiuntur: aut tantum certè abest, ut ferret ipse leges bellicas, ut jam latas abrogaturus esset. *Tertium à testimonio Christi:* qui apud Joannem milites suis stipendiis jubet esse contentos: Quòd si quævis bella indifferenter improbasset, castra deinceps ipsos sequi, & stipendia facere, procul dubio prohibuisset. Quod cum non fecerit, nec de Christi voluntate dubitari potest. *Refutatio.* Ad primum argumentum ob-

jiciunt

jiciunt, ex Christi præcepto, non resistendam
 injuriæ, itemq; à cædibus abstinendum. Af-
 sumunt verò: si gerantur bella, resisti injuriæ,
 cædeq; committi. Quare Christiano nihil
 sit alienius quàm bellum gerere. Verùm quæ-
 cunq; ex sacris literis in hanc sententiam con-
 tra nos adducuntur, ea ad unum omnia de
 privata ultione intelliguntur. Nam si gene-
 ratim intelligas, quorsum leges & judicia?
 Quorsum principes aliiq; magistratum gerē-
 tes? Quinetiam cur Christus ipse legem quam
 tulit, non servavit? cur colaphum à sacerdo-
 tis famulo æquo animo sibi impingi non tu-
 lit? Quòd autem homicidii lege non tenean-
 tur, qui justa ex causa hostes occidunt, constat
 ex Deuteronomii vigesimo capite, ubi sic
 scriptum est: Si obtinueris civitatem, vi omne
 masculinū interficias. Secundò negant Moi-
 sis & Josuæ exemplis nos excusari, cum non
 sit eadem ratio utriusq; fœderis. Nam in ve-
 tere præcipiebatur, proximum amandum,
 odio prosequendum inimicum. At Christus
 apud Matth. inquit, amate inimicos. Rectè
 igitur videntur sibi inferre, si amandi hostes,
 qui sunt nobis inimicissimi, certè nō inferen-
 dum bellum, non obsidione occidendi. Hæc
 sic ab illis dicuntur, quasi non possit in eun-
 dem cadere, ut gerat bellum, & nihilominus
 benevolum gerat animum in hostem, quod

VERÈ

verè Christiano, qui Dei spiritu ducitur, difficile non est. Nam ut viri boni litigantes oderunt injustam causam, adversarium verò nihilominus amant: Sic etiã Christiani principes, hostium immanitatem detestantur, viros ipsos amicè amplectuntur. *Conclusio.* Ex his itaque perspicuè intelligitur, Christianis principibus legitimis bellis interdictum non esse. Quod utinam omnibus ex æquo sine malitia persuasum esset, ne tot passim audirentur querelæ de bellis civilibus & rerum publicarum everfionibus.

XCIII.

An Magistratus debet esse similis Cani?

MAGISTRATUM seu ἀρχοντα Plato lib. 2. de Rep. vocat *κύλαρχον*, id est, custodem, quodd ejus officium sit custodire remp, Ac rectè comparat eum generoso cani: Hic enim ut ad sensum sagax est, & velox, atq; expeditus ad id quod sentitur persequendum, & robustus, si adhibenda fuerit vis ad dimicandum, mansuetus deniq; erga familiares, & ferus adversus ignotos: Sic magistratus sit sagax & prudens, & natura ejus ita mansueta, ut sit quoque iracunda, seu θυμωδης & vehemens: ut possit hostem fortiter arcere, supplicium improbis statuere, suos sub legum præfido tueri, bonis præmia dare. Ad summam